

A stylized, colorful illustration of a landscape. The foreground features rolling green hills with dark brown soil. On the left, there is a green tree, a purple flower, and an orange flower. A small red bird is flying in the sky. The background consists of layered blue and white waves, suggesting a sky or water horizon.

Balancetest til børn – findes de?

Årsmødet 28 marts 2019
Mariann K. Wowern; Specialist i
Pædiatrisk Fysioterapi, Sophie Bunch
Ergoterapeut, Tina Borg Bruun, Specialist
i Pædiatrisk Fysioterapi
PPR
tibr01@frederiksberg.dk

Baggrund

- Henvendelse fra daginstitutioner/skoler – ”barnet har en dårlig balance, falder oftere end jævnaldrende børn, behov for at sidde ned under af og på klædning.
- Fastlagt tid til faglig fordybelse på tværs af fag
- Afsæt i den bedst tilgængelige evidens på området
- At kvalificere klinisk praksis – 3 opmærksomhedspunkter som supplement til de standardiseret test vi allerede anvender for at afdække et barns balance.

Faglig fordybelse

Balance, postural kontrol

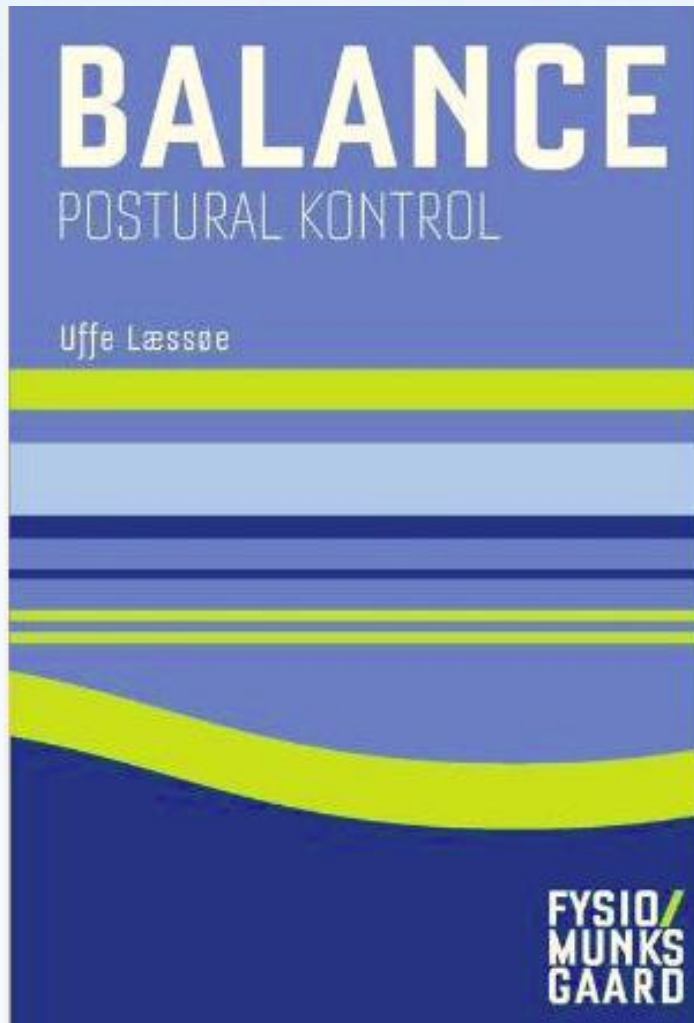
- FysioScience, 2017 viser, at der mangler test og måleredskaber ift. børn og balance
- Definition af Balancebegrebet -illustreret vha. vægtmodellen
- Indkredsning af balancetest til børn - hvilke anvender vi allerede, hvilke mangler vi, og hvad er det næste skridt?

Mangler ved stående balancemålinger til børn

- 1. Formålet: at identificere måleredskaber til stående balance ift. Børn 0-18 år
- 2. Bestemme hvilke komponenter der indgik i stående postural kontrol
- Man identificerede 9 forskellige komponenter som definerer balance/postural kontrol.

Funktionel stabilitet	Evne til at opretholde en vertikal position	Dynamisk stabilitet – balance ved gang
Grundlæggende motor-system styrke – koordination	Reaktiv postural kontrol	Sensorisk integrering
Statisk stabilitet Fx et bens stand	Evnen til at holde postural kontrol ved ventet forstyrrelse	Evnen til at bibeholde postural kontrol ved kognitive opgaver

Definition af balancebegrebet

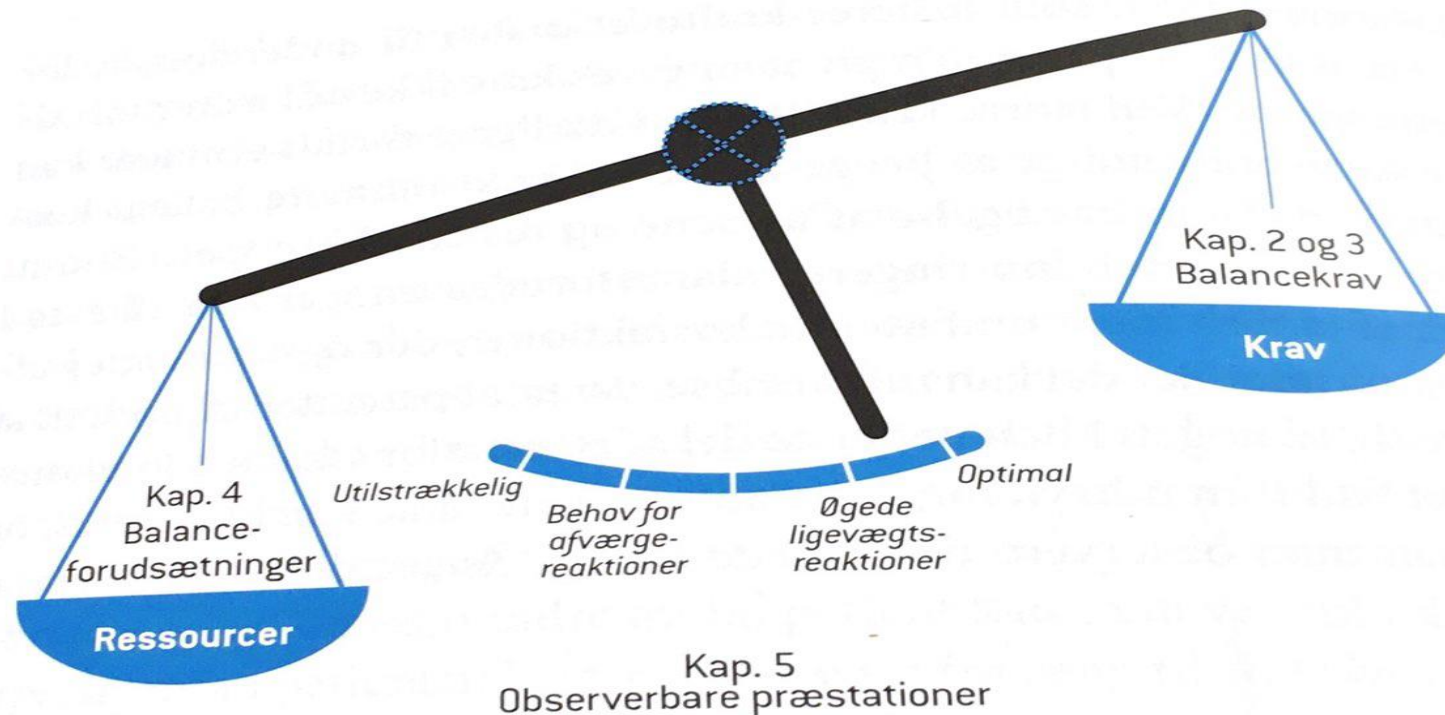

”Balance er evnen til at undgå at vælte”

Postural kontrol er: ”....at opnå, bevare eller genoprette en tilstand af balance ved alle stillinger eller aktiviteter”

”....posturale kontrolstrategier kan være reaktive(kompensatoriske), Proaktive (fremadrettet) eller en kombination af begge” (Pollock et. Al.)

Vurdering af balance ud fra Uffe Læssøe's model (2017)

Figur 1.3. Model af samspil mellem balanceforudsætninger og -krav i forhold til nødvendige posturale strategier.

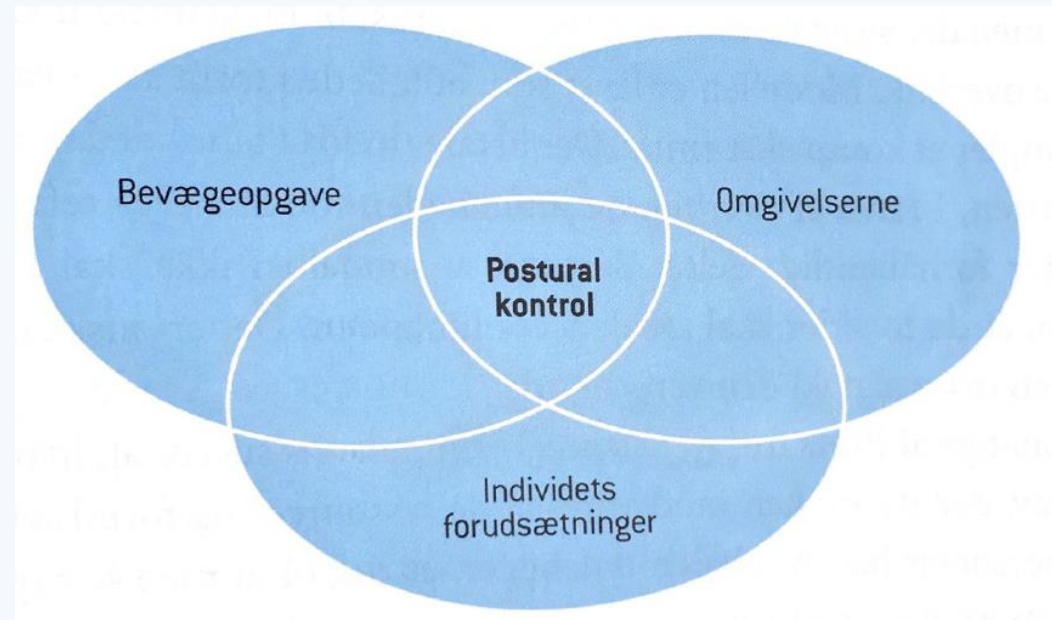

Muskelstyrke - siddende
balance - tempo - aflæsning
af omgivelserne -
motivation - koncentration -
feed back/feed forward -
nervesystemets
forudsætninger -
sansebehandling -
ledbevægelighed -
bevægelseserfaring, god/
dårlig - reaktioner på input -
vestibulærsans - alignment -
medbevægsler

BRAINSTORM

Fælles referenceramme på tværs af fag

- Samspil mellem individet-opgaven-omgivelserne
- Vurdering af bevægelsesopgavens sværhedsgrad (A. Gentile)

Postural kontrol (Shumway-Cook & Woollacott 2001)

Vægtmodellen forsat

Balancekrav (kap.2 og 3)

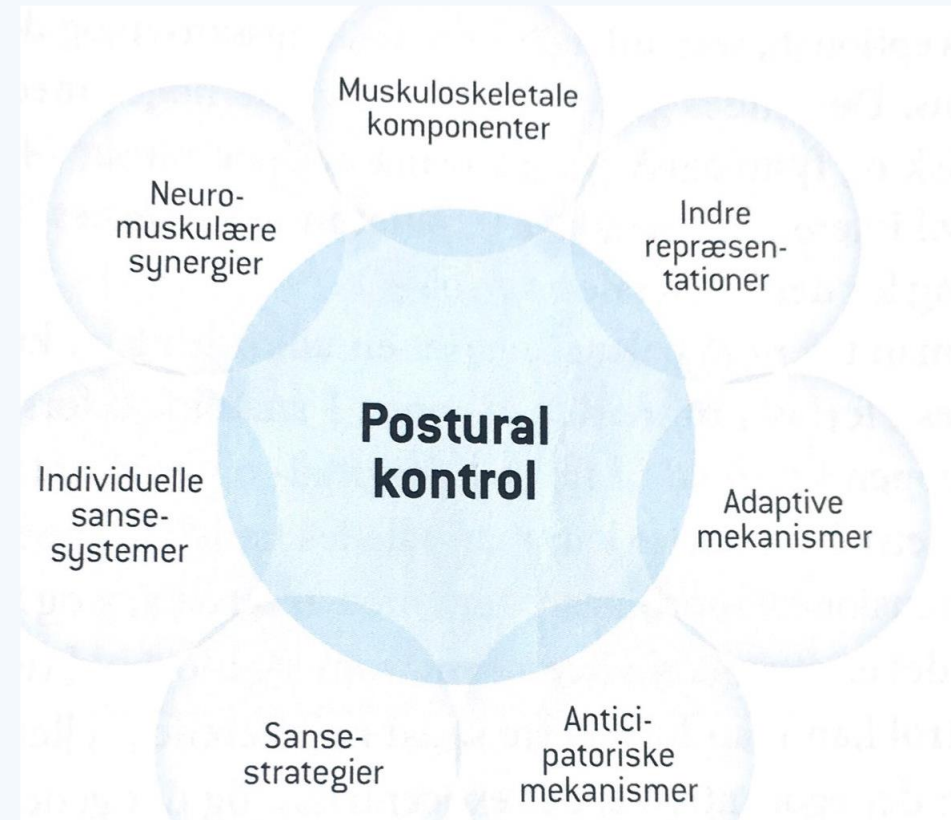
- Reaktiv postural kontrol
- Proaktiv postural kontrol
- Strategierne kan inddeles i 3 typer
  1. planlægning tidsrelateret ift. om justeringen sker - i god tid før påvirkningen
  2. udførelse - lige før påvirkningen
  3. løbende justeringer - under påvirkningen

- Proaktive strategier: undersøges ved at observere om det lykkes for barnet at planlægge sine bevægelser uden at benytte overdrevne posturale korrektioner
- Reaktive strategier: undersøges ved at terapeuten forstyrre barnets balance, på en sådan måde så barnet må tage et afværge skridt. (push-and-release)

Vægtmodellen forsat

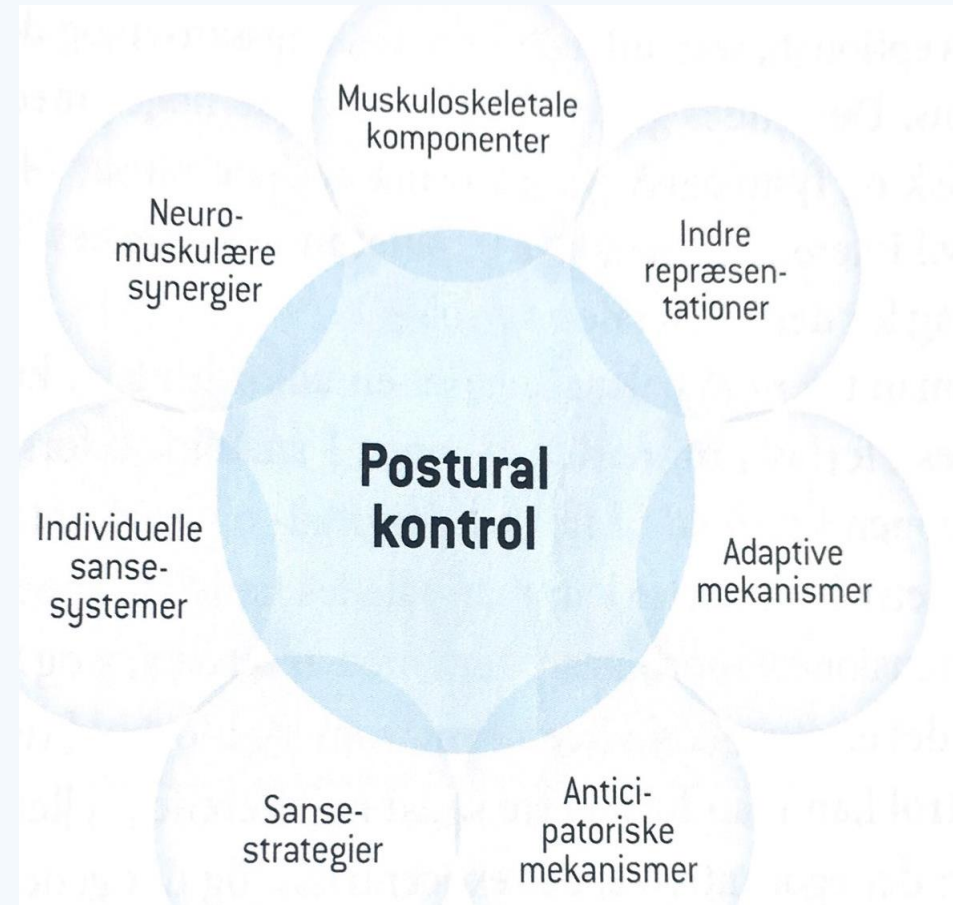
Balanceforudsætninger (kap.4)

- Sanse-motorisk forståelse
- Systemteoretisk forståelses model – samspillet mellem subsystemerne!

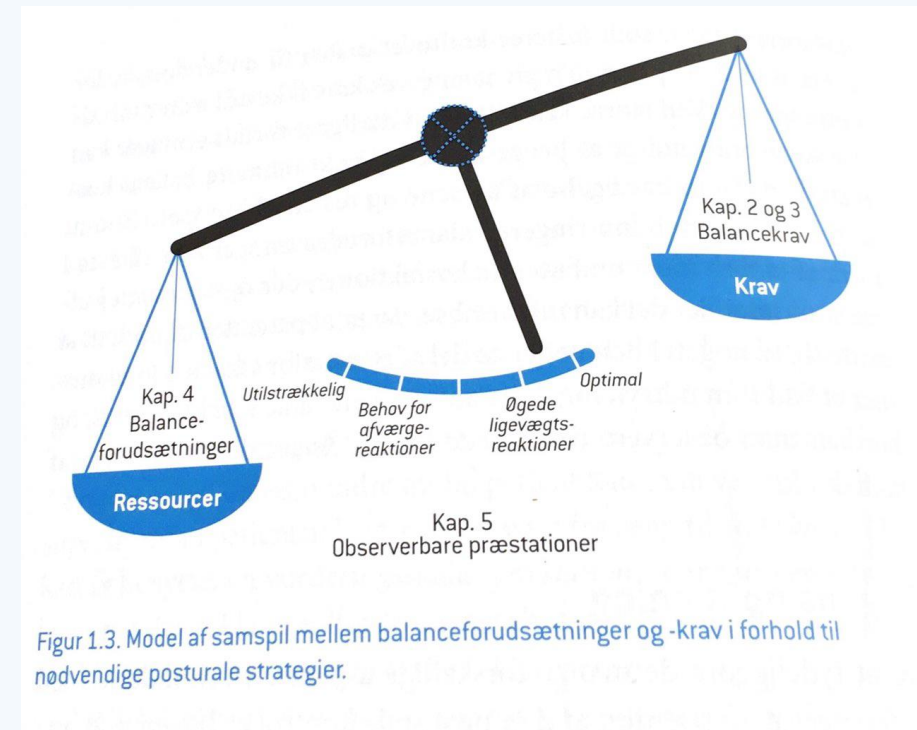
Samspeilet mellem subsystemerne

- Syns, - taktil, - proprioceptiv og vestibulærsans
- Perception og bearbejdning af sanseinfo.
- Evnen til at justere og planlægge bevægelse
- Løbende sansemotoriske justeringer
- Organisering af mot. Output
- Muskelstyrke, hurtighed, udholdenhed, led-bevægelighed
- Aurasal, angst, mental tilstand, motivation

Observerbare præstationer (kap.5)

- Hvor effektivt bevares balancen siddende, stående, gående og under bevægelse?
- Hvilke grad af balancekorrektioner har barnet behov for?
- Opstår der kraftige ligevægt-og afværgereaktioner?

1

Opmærksomhedspunkt

Observationen tager afsæt i et konkret aktivitetsproblem – inddrag personalet og barnet hvad ser de som den største udfordring ift. Balance?

Næste skridt!

- At udarbejde et revideret anamneseskema til brug ved den indledende samtale med forældre, pædagoger, lærere
- At observere barnet i én udvalgt aktivitet.
- Inddrage barnet.

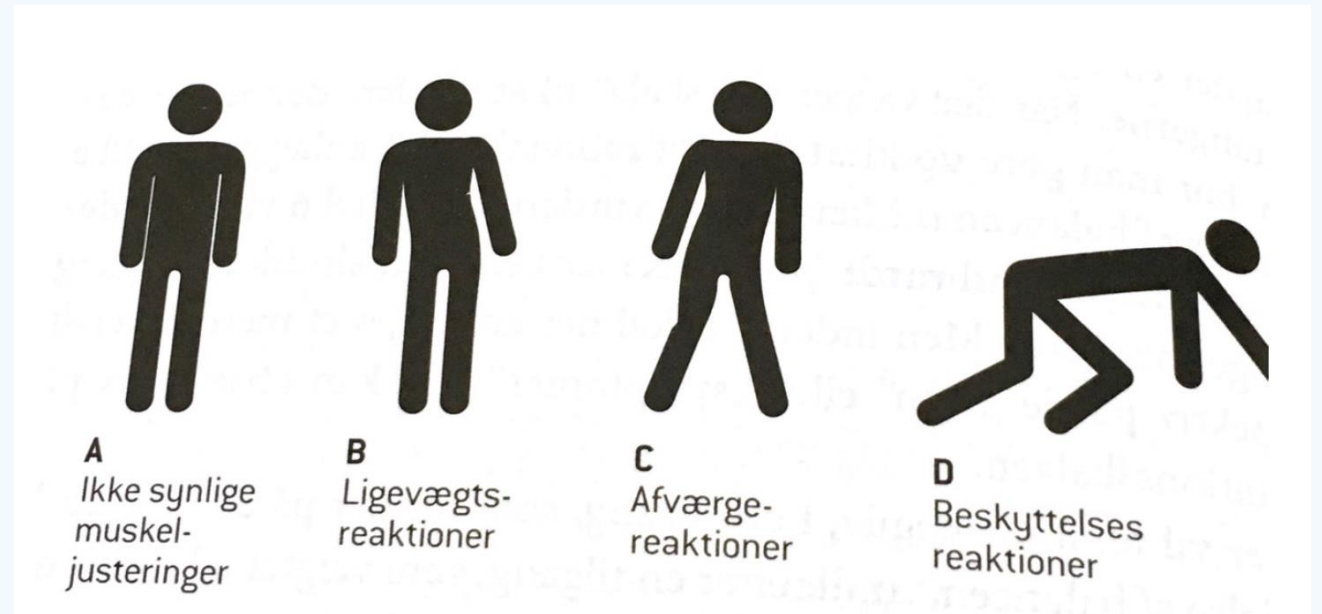
2.

Opmærksomhedspunkt

Balancekrav

Hvilke posturale kontrol strategier
anvender barnet under en given aktivitet?

- Graden af balandekorrektioner som barnet har brug for?
- Opstår der kraftige ligevægt, afværge- og beskyttelsesreaktioner ?

- a. Muskeljustering er foregår over ankel og hoftelod
- b. Bevægelser der flytter kroppens lodlinje ift. gulvet
- c. Skridt-strategier
- d. Mindske konsekvensen af at miste balance

3.

Opmærksomhedspunkt

Balanceforudsætninger

Tage afsæt i subsystemerne, som
referenceramme, (Blomsten) Hvad er der
behov for at undersøge nærmere?

Ikke motoriske:

*Hvordan er barnets
Udforskningstrang/nysg
errighed, Motivation,
Koncentration,
Aflæsning af omgivelser,*

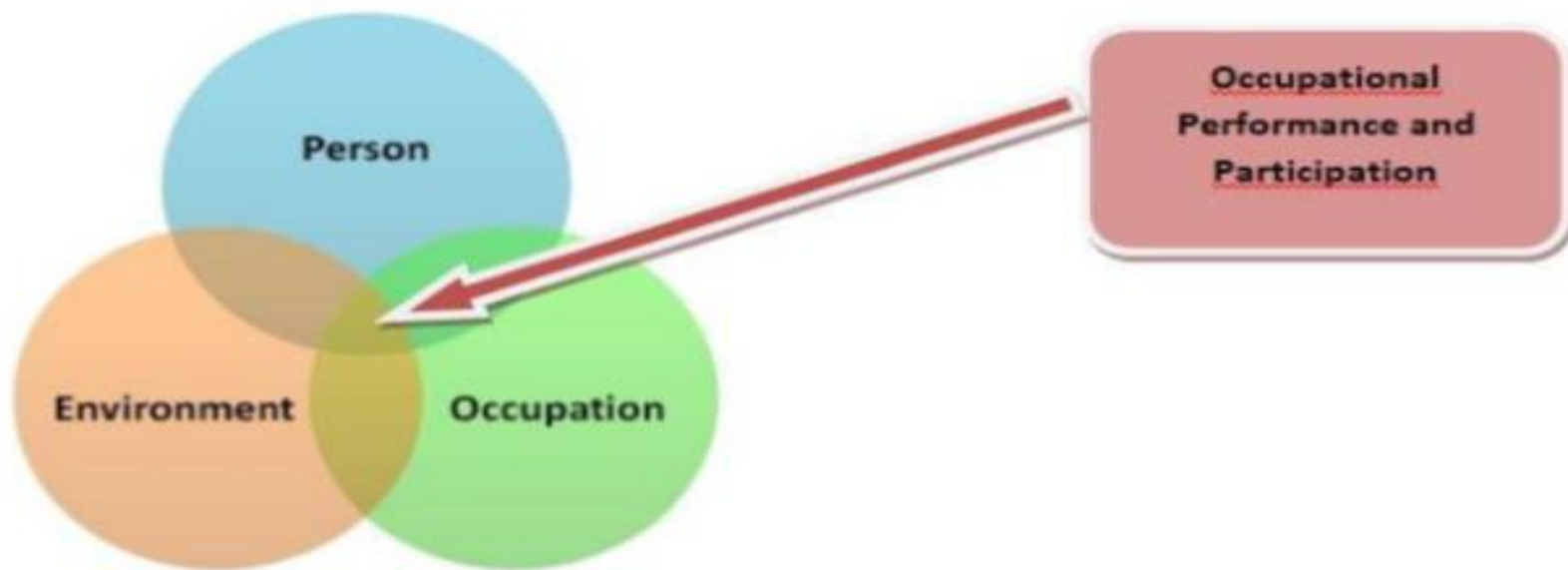
Specifikke undersøgelser:

*Skal tonus,
ledbevægelighed og mm.
styrke undersøges?
Hvis ja- hvordan og
med hvad?*

Sansesystemet

*Skal Perception og
bearbejdning af
sanseinfo.-undersøges?-
hvis ja hvordan og med
hvad?*

Adapted from PEO Model, Law M et al. 1996)

Drøftelse i grupper

- Hvilke opmærksomhedspunkter anvender I, når I skal vurdere et barns balance?
- Oplever I at de test og måleredskaber I allerede kender, kan afdække et barns balance? Ja - nej (Optælling i plenum)

Manillakort

- Skriv på hvert kort.
- Orange kort; Vælg to punkter fra flipover som du vil tå med hjem og afprøve i praksis.
- Rødt kort. Hvilken ah -oplevelse har du haft i dag.

Opsamling på gruppe drøftelserne

- Hvilken opgave bliver vi kaldet ud til? Dagligdags ting
- Observation, nogle gange ABC testen, men aldrig alene, Observation over tid, syn hørelse og generel sanseintegration push and release, psykisk.
- Hvilket system er påvirket, sansesystem, motorisk kognitivt, struktur til observationer.
- Understøttelses flade og underlag, kvalitet i gangen, går selvstændigt, eller med støtte, kan barnet håndtere omgivelserne og/eller når aktiviteten ændre sig.
- Asymmetri mange vurderinger fra barnet går fra venteværelset til undersøgelseslokalet, sanser, årstidsbestemt flyverdragt/sko familiekultur.
- Starte med det brede perspektiv, og så spore sig ind. Være i barnets miljø, finde barnets motivation, deltagelsesniveau, ser nogle som lykkedes kompenserende strategier.